

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

5 Eylül 2026 tarihli ve 33361 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan, 4 Eylül 2026 tarihli ve 11738 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının (TPAO) yürüttüğü "Trakya Petrol ve Doğal Gaz Arama ve Üretim Projesi" kapsamında ihtiyaç duyulacak bazı taşınmazların acele kamulaştırılmasına karar verilmiştir.

Kararda; kuyu lokasyonları ve ulaşım yollarının yanı sıra petrol ve doğal gaz boru hatları, enerji nakil hatları, üretim kampları, idari kampüsler ve depolama tesisleri için gerekli taşınmazların mülkiyetinin kamulaştırılabileceği, taşınmazlar üzerinde daimi veya geçici irtifak hakkı kurulabileceği belirtilmiştir. İşlemin hukuki dayanağı olarak 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27'nci maddesi gösterilmiştir.

Kararın ekindeki harita incelendiğinde ruhsat sahalarının Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ başta olmak üzere Trakya'nın oldukça geniş bir bölümünü kapsadığı görülmektedir. Buna karşılık, hangi taşınmazların fiilen kamulaştırılacağına ilişkin ilçe, mahalle veya köy, ada, parsel ve yüzölçümü bilgilerine karar metninde yer verilmemiştir.

TPAO'nun Edirne ve Kırklareli'ndeki petrol faaliyetleri kapsamında daha önce de kamulaştırma yoluna başvurduğu bilinmektedir. Haziran 2026'da yayımlanan bazı kararlarda, taşınmaz maliklerinin talep ettikleri bedeller nedeniyle satın alma konusunda anlaşma sağlanamadığı ve bu nedenle taşınmazlar hakkında acele kamulaştırma işlemi yürütüldüğü kamuoyuna yansımıştır.

Acele kamulaştırma, olağan kamulaştırma usulünden farklı olarak mülkiyet hakkına kısa süre içinde ve doğrudan müdahale edilmesine imkân sağlayan istisnai bir yöntemdir. Bu nedenle, önceden planlanması gereken boru hatları, enerji nakil hatları, üretim kampları, idari kampüsler ve depolama tesisleri gibi uzun vadeli yatırımları da içeren bu projede acele kamulaştırma yöntemine başvurulmasını gerektiren somut zorunluluğun kamuoyuna açıklanması gerekmektedir.

Diğer taraftan Trakya, Türkiye'nin en önemli tarımsal üretim bölgelerinden biridir. Başta ayçiçeği ve hububat olmak üzere birçok tarımsal ürünün yoğun biçimde üretildiği bölgede tarım arazilerinin petrol ve doğal gaz yatırımları nedeniyle kaybedilmesi, parçalanması veya kullanımının sınırlandırılması; yalnızca taşınmaz maliklerini değil, bölgenin tarımsal üretimini, su kaynaklarını, toprak bütünlüğünü ve ekolojik yapısını da doğrudan etkileyebilecektir.

Bu çerçevede;

1. 11738 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamındaki ruhsat sahalarının toplam yüzölçümü kaç hektardır? Bu alanların il ve ilçelere göre dağılımı nedir?
2. Karar kapsamında fiilen kamulaştırılması veya üzerinde daimi ya da geçici irtifak hakkı kurulması öngörülen kaç taşınmaz bulunmaktadır? Bu taşınmazların il, ilçe, mahalle veya köy, ada, parsel ve yüzölçümü bilgileri nelerdir?
3. Kamulaştırma kararında yalnızca geniş ruhsat sahalarını gösteren bir haritaya yer verilmesinin gerekçesi nedir? Kamulaştırılması öngörülen taşınmazlara ilişkin ada ve parsel bilgileri neden karar ekinde kamuoyuna açıklanmamıştır?
4. Kararın, haritada gösterilen ruhsat sahalarının tamamının kamulaştırılacağı anlamına gelmediği doğru mudur? Doğru ise fiilen kamulaştırılacak taşınmazlar hangi teknik ve hukuki ölçütlere göre belirlenecektir?
5. 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 27'nci maddesinde düzenlenen acele kamulaştırma yöntemine başvurulmasını zorunlu kılan somut ve olağanüstü durum nedir? Olağan kamulaştırma usulünün uygulanmasını engelleyen hangi koşul bulunmaktadır?
6. Boru hattı, enerji nakil hattı, üretim kampı, idari kampüs ve depolama tesisi gibi önceden planlanması gereken kalıcı yatırımlar açısından "acelelik" koşulunun hangi gerekçeyle oluştuğuna ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
7. Proje kapsamında bugüne kadar Trakya'da yeni petrol veya doğal gaz rezervi tespit edilmiş midir? Edilmişse rezervlerin bulunduğu sahalar, tahmini rezerv miktarları, üretilebilir rezerv miktarları ve ekonomik değerleri nedir?
8. Ekonomik olarak üretilebilir rezerv bulunduğu henüz kesinleşmemiş sahalarda üretim kampı, idari kampüs, boru hattı ve depolama tesisi kurulması amacıyla acele kamulaştırma yapılmasının gerekçesi nedir?
9. Proje kapsamında hâlen kaç arama kuyusu ve kaç üretim kuyusu bulunmaktadır? Açılması planlanan yeni kuyu sayısı kaçtır? Bu kuyular hangi il ve ilçelerde yer alacaktır?
10. Edirne ve Kırklareli'nde 2026 yılı içinde daha önce yürütülen kamulaştırma işlemlerinde kaç taşınmazın malikiyle anlaşma sağlanamamıştır? Kaç taşınmaz hakkında acele kamulaştırma veya acele el koyma kararı verilmiş, kaç taşınmaz fiilen TPAO kullanımına geçirilmiştir?
11. Önceki kamulaştırma işlemlerinde taşınmaz maliklerinin anlaşmaya yanaşmamasının temel nedenleri nelerdir? TPAO tarafından önerilen bedeller ile bilirkişi veya mahkemeler tarafından belirlenen bedeller arasında ortalama ne kadar fark oluşmuştur?
12. 11738 sayılı karar kapsamında taşınmazları kamulaştıracak vatandaşlara hangi yöntemle ve ne zaman bilgi verilecektir? Maliklere kamulaştırma işleminden önce uzlaşma imkânı veya alternatif güzergâh seçeneği sunulacak mıdır?
13. Kamulaştırılması öngörülen alanların ne kadarı tarım arazisi, mera, orman, yerleşim alanı ve diğer nitelikteki taşınmazlardan oluşmaktadır?
14. Proje kapsamında birinci, ikinci veya üçüncü sınıf tarım arazilerinin kamulaştırılması söz konusu mudur? Söz konusu ise bu arazilerin toplam büyüklüğü kaç hektardır?
15. Başta ayçiçeği ve hububat üretimi olmak üzere projenin Trakya'daki tarımsal üretim üzerindeki etkisine ilişkin Bakanlığınız veya Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından herhangi bir etki analizi yapılmış mıdır?
16. Projenin yol açabileceği tarımsal üretim kaybı, arazi bütünlüğünün bozulması ve çiftçilerin gelir kaybına ilişkin ekonomik bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmışsa yıllık tahmini ekonomik kayıp ne kadardır?
17. Proje kapsamında yapılması planlanan kuyular, boru hatları, depolama tesisleri, üretim kampları ve diğer tesisler bakımından Çevresel Etki Değerlendirmesi süreçleri başlatılmış mıdır? Kaç proje için "ÇED Olumlu", "ÇED Gerekli Değildir" veya başka bir karar verilmiştir?
18. Ergene Havzası'nın mevcut çevresel sorunları da dikkate alınarak projenin yeraltı ve yerüstü suları, tarım toprakları ve ekosistem üzerindeki kümülatif etkilerini inceleyen kapsamlı bir çalışma yapılmış mıdır?
19. Petrol ve doğal gaz arama veya üretim çalışmaları sırasında ortaya çıkabilecek sızıntıların, toprak ve su kirliliğinin ya da tarımsal ürün kayıplarının tazmin edilmesi için hangi güvence ve denetim mekanizmaları öngörülmektedir?

20. Geçici irtifak hakkı kurulan tarım arazilerinin çalışmaların tamamlanmasının ardından yeniden tarımsal üretime uygun hale getirilmesi konusunda TPAO'ya arazi rehabilitasyonu yükümlülüğü getirilecek midir?
21. Cumhurbaşkanlığı Kararı alınmadan önce Edirne, Kırklareli ve Tekirdağ'daki belediyelerin, il özel idarelerinin, ziraat odalarının, meslek kuruluşlarının, köy muhtarlıklarının veya arazi maliklerinin görüşleri alınmış mıdır? Alınmışsa hangi kurum ve kuruluşlar olumlu ya da olumsuz görüş bildirmiştir?
22. Kamulaştırma güzergâhları belirlenirken tarım arazilerini, yerleşim yerlerini ve çevresel açıdan hassas bölgeleri en az etkileyecek alternatif güzergâhların değerlendirildiğini gösteren teknik bir çalışma veya rapor bulunmakta mıdır?
23. 11738 sayılı karar kapsamında gerçekleştirilecek kamulaştırmaların ada ve parsel bilgileri, kamulaştırılan alan miktarı, ödenen bedel, kullanım amacı ve irtifak süresiyle birlikte kamuoyuna açık biçimde yayımlanması planlanmakta mıdır?
24. Proje kapsamında TPAO dışında yerli veya yabancı özel şirketlerin arama, sondaj, üretim, boru hattı, depolama veya diğer altyapı faaliyetlerinde görev alması planlanmakta mıdır? Planlanıyorsa bu şirketler hangileridir ve hangi işler bu şirketlere verilecektir?
25. Trakya Petrol ve Doğal Gaz Arama ve Üretim Projesi'nin toplam yatırım maliyeti ne kadardır? Projenin tamamlanması için öngörülen süre, hedeflenen yıllık petrol ve doğal gaz üretimi ile Türkiye'nin enerji ithalatını azaltmasına beklenen katkı nedir?
26. Projenin sağlayacağı kamu yararı ile mülkiyet hakkına yapılacak müdahalenin ağırlığını karşılaştıran bir ölçülülük veya etki analizi yapılmış mıdır? Yapılmışsa söz konusu çalışmanın kamuoyuyla paylaşılması düşünülmekte midir?
27. Karara eklenen geniş kapsamlı ruhsat haritasının kamuoyunda "Trakya'nın tamamının kamulaştırılacağı" yönünde bir algıya yol açması üzerine Bakanlığınızca açıklama yapılması planlanmakta mıdır? Ruhsat sahası ile fiilen kamulaştırılacak taşınmazlar arasındaki fark neden Cumhurbaşkanlığı Kararı'nda daha açık biçimde ortaya konulmamıştır?